

การศึกษาของสาธารณรัฐประชาธิปไตยติมอร์-เลสเต

รัฐบาลเปลี่ยนผ่านที่นำโดยสหประชาชาติ เปิดโอกาสให้ติมอร์-เลสเตได้วางแผนและวางระบบใหม่ มีการจัดทำแผนพัฒนาแห่งชาติ (NDP) โดยผ่านการปรึกษาหารือทั่วประเทศในปี พ.ศ. 2545 มีกรอบเวลา 5 ปี ตั้งแต่ 1 กรกฎาคม พ.ศ. 2545 ถึง 30 มิถุนายน พ.ศ. 2550 NDP ทำให้การศึกษาเป็นรากฐานที่สำคัญของยุทธศาสตร์ในการบรรเทาความยากจนและการสร้างชาติ

การรู้หนังสือของผู้ที่มีอายุมากกว่า 15 ปีในติมอร์ฯ ยังคงต่ำอยู่ที่น้อยกว่าร้อยละ 60 การไม่รู้หนังสือมีอยู่ในเกือบครึ่งหนึ่งของผู้ใหญ่เพศหญิงทั้งหมดในติมอร์ฯ และประมาณหนึ่งในสามของผู้ใหญ่เพศชายในติมอร์ฯ ทั้งหมด

ระหว่างปี พ.ศ. 2519 ถึง พ.ศ. 2542 การศึกษาระดับประถมศึกษามีการขยายตัวมากขึ้น แต่การศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลายขยายตัวช้ากว่ามาก เด็กรุ่นใหม่ได้รับการศึกษาในระดับที่สูงกว่าคนรุ่นเก่าอย่างเห็นได้ชัด

ในปี พ.ศ. 2544 ประชากรผู้ใหญ่ในติมอร์ฯ ร้อยละ 57 มีการศึกษาน้อยหรือไม่มีเลย ร้อยละ 23 มีการศึกษาระดับประถมศึกษาเท่านั้น ร้อยละ 18 มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษา และ ร้อยละ 1.4 มีการศึกษาระดับสูง

ในปี พ.ศ. 2561 พบว่ามีอัตราการรู้หนังสือเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 68.1

https://www.seameo.org/Main_about/102 (ข้อมูลจากเว็บไซต์ทางการซีมีโอ)

ระบบการศึกษาในสาธารณรัฐประชาธิปไตยติมอร์-เลสเต

รัฐบาลติมอร์-เลสเตมีเป้าหมายให้เด็กทุกคนได้รับการศึกษาอย่างเท่าเทียมกัน โดยพัฒนาระบบการศึกษาทั้งด้านการบริหาร โครงสร้างพื้นฐานและบุคลากรตามยุทธศาสตร์ชาติด้านการศึกษา ระหว่างปี พ.ศ. 2554-2573 ขณะที่โครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ (UN Development Programme-UNDP) ของ UN สนับสนุนความช่วยเหลือติมอร์-เลสเตด้านการวางแผนและพัฒนาระบบการศึกษา ระบบการศึกษาของติมอร์-เลสเตแบ่งเป็นระดับก่อนประถมศึกษา 2 ปี ระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนต้น ซึ่งเป็นการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรืออาชีวศึกษา 3 ปี และระดับมหาวิทยาลัย 4 ปี

โครงการและนโยบายการศึกษาในสาธารณรัฐประชาธิปไตยติมอร์-เลสเต

การศึกษาก่อนวัยเรียน

- การเข้าเรียนก่อนวัยเรียนทำให้เด็กได้เปรียบอย่างมากในการศึกษาต่อ อย่างไรก็ตาม อัตราการเข้าเรียนในติมอร์-เลสเต มีจำนวนที่ต่ำกว่ามาตรฐาน รัฐบาลของติมอร์ขยายและปรับปรุงบริการการศึกษา ก่อนวัยเรียน เพื่อให้มีการดูแลเด็กปฐมวัยอย่างครอบคลุม โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับเด็กที่เปราะบางและด้อยโอกาสที่สุด
- หลังจากที่ได้อนุมัตินโยบายการศึกษา ก่อนวัยเรียนแห่งชาติฉบับใหม่และได้ร่างและอนุมัติหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานก่อนวัยเรียนแห่งชาติแล้ว รัฐบาลได้ดำเนินการให้เป็นไปตามนโยบายและติดตามตลอดจนจัดเตรียมโปรแกรมการฝึกอบรมครูและสื่อการเรียนการสอนที่มีคุณภาพ สิ่งสำคัญคือการจัดการเรียนการสอนตามความต้องการและแนวปฏิบัติที่ดีที่สุดในด้านโปรแกรมการพัฒนาเด็ก

- รัฐบาลติมอร์-เลสเตดำเนินการสร้างโรงเรียนอนุบาลใหม่ จำนวน 250 แห่ง และปรับปรุงห้องเรียนที่ทรุดโทรมทั้งหมด เพื่อให้มีจำนวนห้องเรียนเพียงพอในทุกพื้นที่ รัฐบาลติมอร์-เลสเตยังคงพัฒนาโปรแกรมการฝึกอบรมทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติในวงกว้าง
- ครูก่อนวัยเรียนจะได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับวิธีการสอนที่เหมาะสม
- ภาษาท้องถิ่นอาจใช้เป็นภาษาในการเรียนการสอนเพื่อช่วยในแง่ของการเข้าถึงการศึกษาและเพื่อให้มั่นใจว่าทุกคนมีพื้นฐานที่ดีด้านการอ่านออกเขียนได้และการคำนวณ
- รัฐบาลติมอร์-เลสเตให้การรับรองโรงเรียนอนุบาลที่มีอยู่ และกำหนดเกณฑ์ขั้นต่ำในการดำเนินการ รวมทั้งพัฒนาบทบาทของสมาคมผู้ปกครองและครูในการติดตามการเรียนการสอน

การศึกษาขั้นพื้นฐาน

ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2542 ติมอร์-เลสเตได้พยายามอย่างมากในการปรับปรุงการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งปัจจุบันครอบคลุมการศึกษา 9 ปี การพัฒนาการศึกษาของติมอร์-เลสเตมีความก้าวหน้าอย่างมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการฝึกอบรมครูและการสร้างโรงเรียน อย่างไรก็ตาม ความท้าทายหลายประการยังคงมีอยู่ ซึ่งรวมถึงเด็กที่เริ่มเรียนหนังสือเมื่ออายุเกินเกณฑ์ เด็กออกจากโรงเรียนกลางคัน เด็กใช้เวลาหลายปีเกินไปในการสำเร็จการศึกษาขั้นพื้นฐาน และเด็กผู้หญิงออกจากโรงเรียนในอัตราที่สูงกว่าเด็กผู้ชาย การเติบโตของประชากรอย่างรวดเร็วได้สร้างความต้องการที่สำคัญในอนาคตสำหรับครู ห้องเรียน และค่าใช้จ่ายด้านการศึกษาที่เพิ่มขึ้น รัฐบาลติมอร์-เลสเต ยังคงเสริมสร้างระบบเพื่อให้เด็กทุกคนเข้าถึงการศึกษาได้อย่างทั่วถึง และรับประกันว่าเด็กทุกคนจะได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีคุณภาพ

รัฐบาลติมอร์-เลสเตแสดงความมุ่งมั่นในการดำเนินการต่าง ๆ ดังนี้

- การรับเด็กทุกคนเข้าเรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในวัยที่เหมาะสม
- ลดปัญหาการเลิกเรียนกลางคัน โดยดำเนินโครงการป้องกันการเลิกเรียนกลางคันในทุกเทศบาลและบรรลุเป้าหมายที่กำหนด เป็นข้อสังเกตว่าอัตราการเลิกเรียนกลางคันเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 2.24 เปอร์เซ็นต์ ในปี พ.ศ. 2555 เป็นร้อยละ 2.3 เปอร์เซ็นต์ ในปี พ.ศ. 2556 และเด็กยังคงใช้เวลาเฉลี่ย 11.2 ปี ในการจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
- เสริมสร้างทักษะการรู้หนังสือและการคำนวณขั้นต่ำตามข้อเสนอแนะและผลลัพธ์ของ "นโยบายการศึกษาหลายภาษา" พร้อมการตรวจสอบโครงการนำร่องที่กำลังดำเนินอยู่
- การดำเนินการและการติดตามผลหลักสูตรแห่งชาติฐานใหม่ รอบที่ 1 และรอบที่ 2 ของการศึกษาขั้นพื้นฐาน
- ปรับปรุงคุณภาพของระบบการศึกษา รวมถึงการฝึกอบรมครูอย่างต่อเนื่อง และเนื้อหาหลักสูตรใหม่ โดยนำวิธีการใหม่ที่เน้นตัวนักเรียนเป็นศูนย์กลาง
- จัดหาอาคารเรียนและสิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็นและได้สัดส่วนกับการเติบโตของประชากรเด็กวัยเรียน ดำเนินโครงการมรดกฟื้นฟูชุมชนแห่งชาติอย่างต่อเนื่อง โดยเน้นที่โครงสร้างพื้นฐานที่มีอยู่
- พัฒนาและการใช้หลักสูตรสถานศึกษาที่เหมาะสมตามบริบท การดำเนินการและติดตามหลักสูตรใหม่สำหรับการศึกษาขั้นพื้นฐานรอบที่ 1 และรอบที่ 2 และการจัดโปรแกรมการฝึกอบรมครูและสื่อการเรียนการสอนที่มีคุณภาพ

- นำเสนอกลไกการจัดการโรงเรียนใหม่อย่างต่อเนื่อง ทำให้สามารถจัดการศึกษาที่มีคุณภาพในลักษณะที่มีประสิทธิภาพ เข้าถึงได้ และยั่งยืน แนวทางนี้รวมถึงการบริหาร การเงิน วิชาการ ลอจิสติกส์ และทรัพยากรมนุษย์ ตลอดจนการมีส่วนร่วมของครู ผู้ปกครอง และนักเรียน
- ประเมินแผนที่โรงเรียนปัจจุบันในมุมมองของความต้องการและการกระจายตัวของประชากร
- ดำเนินการตามโครงการขนส่งโรงเรียนแห่งชาติ เพื่อให้มั่นใจว่าการดำเนินงานดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง
- แนะนำวิธีการฝึกอบรมครูแบบใหม่ ในรูปแบบแรกคือ การฝึกอบรมครูในภาษาโปรตุเกส พัฒนาระบบการปรับใช้ครูประจำปี
- พัฒนาหลักสูตรอบรมเฉพาะสำหรับเจ้าหน้าที่ธุรการโรงเรียนและตรวจสอบ
- โครงการขยายผลการเรียนรู้สวนผัก
- กองทุนพิเศษค่าอาหารในโรงเรียน ซึ่งจะบูรณาการกับโครงการอื่นๆ ของรัฐบาล รวมทั้งร้านค้าของประชาชนและสหกรณ์
- ออกอากาศรายการวันวิชาการที่กระทรวงศึกษาธิการจัดขึ้น
- ส่งเสริมการสร้างห้องสมุดเทศบาลซึ่งต้องจัดหาหนังสือจำนวนมาก
- สร้างเครือข่ายสื่อสารระหว่างสถานศึกษาชั้นพื้นฐานส่วนกลาง 22 แห่ง โดยใช้อินเทอร์เน็ตและการประชุมทางไกล

รัฐบาลติมอร์-เลสเต มีการรับรองว่านักเรียนทุกคนที่จบการศึกษาชั้นพื้นฐานสามารถเข้าถึงการศึกษาระดับมัธยมศึกษาได้ ส่งผลต่อการจัดหาโครงสร้างพื้นฐานที่เพียงพอ การฝึกอบรมครูที่มีคุณภาพในโรงเรียนมัธยมศึกษา และการนำหลักสูตรที่เหมาะสมมาใช้เพื่อตอบสนองต่อความต้องการในการพัฒนาประเทศ ซึ่งจะช่วยให้เข้าถึงตลาดแรงงานได้ดีขึ้นและส่งเสริมให้นักเรียนมีความก้าวหน้าในการศึกษาระดับอุดมศึกษา

การศึกษาระดับมัธยมศึกษาในติมอร์-เลสเต แบ่งออกเป็นโรงเรียนมัธยมทั่วไปและโรงเรียนมัธยมเทคนิค การศึกษาระดับมัธยมศึกษาทั่วไปมุ่งเน้นในการเตรียมนักเรียนให้ก้าวไปสู่ระดับอุดมศึกษา ในขณะที่การศึกษาระดับมัธยมศึกษาด้านเทคนิคจะเตรียมนักเรียนให้พร้อมเข้าสู่ตลาดงาน และช่วยให้พวกเขาสามารถเข้าถึงการศึกษาระดับสูงด้านเทคนิคและการศึกษาในมหาวิทยาลัยได้

เพื่อให้บรรลุเป้าหมายด้านการศึกษาเหล่านี้ รัฐบาลติมอร์-เลสเต ยังคงดำเนินการดังนี้

- เพิ่มศักยภาพของโรงเรียนมัธยมศึกษาให้สามารถรองรับนักเรียนที่จบการศึกษาชั้นพื้นฐานได้จำนวนมากขึ้น รวมทั้งขยายระบบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาในปัจจุบันไปทั่วประเทศ
- ดำเนินโครงการโครงสร้างพื้นฐานเพื่อสร้างโรงเรียนที่ทันสมัยตามมาตรฐานที่กำหนดต่อไป
- เริ่มโครงการศูนย์ความเป็นเลิศด้านเทคนิคในเขตเทศบาลต่างๆ ในด้านเศรษฐกิจ การเกษตร และวิศวกรรม ตลอดจนหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับภาคบริการ การท่องเที่ยวและการต้อนรับ
- ดำเนินการและติดตามหลักสูตรใหม่สำหรับการศึกษาระดับมัธยมศึกษาทั่วไปและสำหรับการศึกษาระดับมัธยมศึกษาด้านเทคนิคและอาชีวศึกษา
- ปรับปรุงคุณภาพการสอนโดยฝึกอบรมครู แนะนำวิธีการใหม่ ๆ เกี่ยวกับการฝึกอบรมครูและฝึกอบรมอย่างต่อเนื่อง

- พัฒนาและใช้ระบบการบริหารและการจัดการโรงเรียนตามคำแนะนำของโรงเรียนโดยตรง
- พัฒนา ESTV – โรงเรียนเทคนิคและอาชีวศึกษาระดับมัธยมศึกษา – เพื่อสร้างเส้นทางวิชาชีพสำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษา รวมทั้งร่วมมือกับภาคส่วนการพัฒนาเชิงกลยุทธ์ (เกษตรกรรม การประมง การท่องเที่ยว และพลังงาน)
- สร้างห้องปฏิบัติการฝึกปฏิบัติหลักสูตรที่โรงเรียนมัธยมศึกษา
- แนะนำกลไกการจัดการใหม่เพื่อให้แน่ใจว่าโรงเรียนมัธยมศึกษาทุกแห่งมีคู่มือและสื่อการเรียนรู้ที่จำเป็นและเหมาะสม
- ส่งเสริมการสอนความสามารถข้ามสาขาวิชาทั้งด้านการประกอบการและการสหกรณ์
- ดำเนินการตรวจสอบภายนอกแก่มูลนิธิที่ได้รับการโอนสาธารณะ
- ส่งเสริมการสร้างสมาคมโรงเรียนเอกชน
- จัดการแข่งขันระดับชาติเพื่อคัดเลือกนักเรียนที่มีผลการเรียนดีที่สุดในโรงเรียน (kadi kakutak)
- พัฒนาความร่วมมืออย่างแข็งขันกับพระศาสนจักรคาทอลิกและพระศาสนจักรอื่นๆ เพื่อปรับปรุงการสอน ศาสนา จริยธรรม และศีลธรรม

การจัดการศึกษาตลอดชีวิต

การจัดการศึกษาตลอดชีวิตหมายถึง บุคคลที่มีอายุมากกว่าวัยเรียนที่ไม่มีโอกาสเข้าเรียนเมื่อมีอายุตามเกณฑ์ การจัดการศึกษาตลอดชีวิตประกอบด้วยโปรแกรมการรู้หนังสือระดับชาติ หลักสูตรหลังการรู้หนังสือ และโปรแกรมการศึกษาขั้นพื้นฐานและความเท่าเทียมกัน

รัฐบาลติมอร์-เลสเต มีการดำเนินการตามเป้าหมายในการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ชุมชน โดยความร่วมมือกับธนาคารโลกและยูเนสโก จากศูนย์เรียนรู้ชุมชนที่คาดการณ์ไว้ทั้งหมด 16 แห่ง รวมถึงการร่างอนุสัญญาทางกฎหมายที่ควบคุมการจัดการศึกษาตลอดชีวิต และความเท่าเทียมกันระหว่างโปรแกรมการจัดการศึกษาตลอดชีวิตและการศึกษาในระบบ

การศึกษาระดับอุดมศึกษา

การศึกษาในระดับที่สูงขึ้นมีความสำคัญต่อการสร้างทรัพยากรมนุษย์และเพื่อการพัฒนาประเทศ รัฐบาลได้ส่งเสริมการเรียนในโพลีเทคนิคและมหาวิทยาลัยที่มีประสิทธิภาพเพื่อให้ประชาชนมีโอกาสได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพและมีส่วนร่วมในการก่อสร้างประเทศ

เพื่อให้บรรลุเป้าหมายนี้ รัฐบาลติมอร์-เลสเตมุ่งมั่นดำเนินการดังนี้

- ใช้มาตรฐานและเกณฑ์เพื่อรับรองคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษา โดยรับประกันว่าการรับรองระดับชาติทุกรายการจะถูกบันทึกไว้ในกรอบมาตรฐานคุณวุฒิแห่งชาติ
- พัฒนาและสนับสนุน National Agency for Academic Assessment and Accreditation (ANAAA) ซึ่งมีหน้าที่กำหนดมาตรฐานและหลักเกณฑ์ที่รับประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษา
- ส่งเสริมความร่วมมือกับหน่วยงานการศึกษาระดับอุดมศึกษา
- พัฒนาระบบที่ประสานกันและมีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่องเพื่อประสานงานการแทรกแซงของรัฐบาลกับหน่วยงานอุดมศึกษาทุกแห่ง
- จัดตั้งสถาบันโพลีเทคนิคระดับสูงสามแห่งรวมถึงสถาบันการประมง

- ใช้ระบบประกันคุณภาพที่ดี โดยบันทึกคุณวุฒิระดับชาติทั้งหมดไว้ในกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ
- พัฒนาคุณภาพการศึกษาของ UNTL
- สร้างอาคารที่ทันสมัยสำหรับคณะวิศวกรรมศาสตร์ใน Hera
- พัฒนาและสนับสนุนกิจกรรมของสถาบันวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติเพื่อดำเนินการสำรวจและวิจัยเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์ประยุกต์
- ส่งเสริมความเชื่อมโยงระหว่างการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาด้านเทคนิคและอาชีวศึกษาและการศึกษาขั้นสูงทางเทคนิค
- พัฒนาสถาบันฝึกอบรมครูและผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษา (INFORDEPE) โดยเน้นการฝึกอบรมครูอย่างต่อเนื่อง
- ควบคุมระบบการเทียบวุฒิการศึกษาระดับปริญญาและคุณสมบัติอื่น ๆ
- กำหนดนโยบายการศึกษาทางไกลร่วมกับ SEFOPE
- พัฒนาห้องสมุดออนไลน์
- ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของหน่วยงานระดับชาติด้านวิชาการและกิจกรรมของโรงเรียนในทุกระดับ
- พัฒนานโยบายการส่งเจ้าหน้าที่ที่มีคุณภาพไปในพื้นที่ห่างไกลเพื่อสนับสนุนระบบการศึกษา
<http://timor-lesste.gov.tl/?cat=39&bl=11688&lang=en#prog1.2.5>
 (อ้างอิงจากเว็บไซต์ทางการของรัฐบาลติมอร์-เลสเต)

ความร่วมมือด้านการศึกษาระหว่างราชอาณาจักรไทยและสาธารณรัฐประชาธิปไตยติมอร์-เลสเต

1. ความร่วมมือด้านการศึกษาระหว่างไทยกับติมอร์-เลสเตระดับทวิภาคี ยังมีไม่มากนัก ส่วนใหญ่เป็นความร่วมมือด้านการศึกษาในกรอบขององค์การรัฐมนตรีศึกษาแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
2. กระทรวงศึกษาธิการไทยจัดการศึกษาดูงานให้กับคณะกรรมการการศึกษา การศึกษา และวัฒนธรรม รัฐสภาแห่งชาติติมอร์ จำนวน 5 คน โดยได้จัดให้เยี่ยมชมโรงเรียนราชวินิตและมหาวิทยาลัยมหิดล เมื่อวันที่ 23 กรกฎาคม พ.ศ. 2552
3. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (พลเอก ดาว์พงษ์ รัตนสุวรรณ) ในฐานะประธานสภารัฐมนตรีศึกษาแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ได้เดินทางไปเยือนติมอร์-เลสเต ระหว่างวันที่ 21-24 มิถุนายน พ.ศ. 2559 โดยได้มีการหารือกับ H.E. Mr. Antonio Da Conceicao (นายอันโตนิโอ ดา คอนซาเซอา) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพัฒนาสังคมและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการของติมอร์-เลสเต ซึ่งมีประเด็นความร่วมมือที่สำคัญคือ (1) การสนับสนุนทุนการศึกษาให้แก่นักเรียน นักศึกษาของติมอร์-เลสเต เพื่อมาศึกษาต่อในไทยเพิ่มมากขึ้น (2) การพัฒนาและฝึกอบรมครู โดยเฉพาะครูผู้สอนวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ (3) การส่งเสริมความร่วมมือระหว่างสถาบันอุดมศึกษาของไทยกับติมอร์-เลสเต ทั้งของรัฐบาลและเอกชน (4) การขอรับความช่วยเหลือจากประเทศไทยในการแก้ไขปัญหาต่างๆ เช่น ขาดแคลนวิทยากรฝึกอบรมจากต่างประเทศในโรงเรียนอาชีวศึกษา การใช้ภาษาอังกฤษและภาษาโปรตุเกส ในกระบวนการจัดการเรียนการสอน ห้องสมุดโรงเรียนไม่เพียงพอต่อการรองรับการศึกษาในทุกระดับชั้น การขาดแคลนศูนย์ฝึกอบรมและสิ่งอำนวยความสะดวกในโรงเรียนอาชีวศึกษารวมทั้งครูขาดทักษะทางด้าน IT และ (5) การจัดทำบันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือด้านการศึกษา (MOU)

ระหว่างกัน เพื่อเป็นกรอบในการดำเนินงานให้ครอบคลุมการศึกษาทุกระดับ ตั้งแต่การศึกษาขั้นพื้นฐาน การศึกษาด้านเทคนิคและอาชีวศึกษา รวมทั้งระดับอุดมศึกษา

4. กระทรวงศึกษาธิการได้จัดการประชุมหารือความร่วมมือด้านการศึกษาไทย-ติมอร์-เลสเต ระหว่างวันที่ 5-6 กันยายน พ.ศ. 2559 โดยมีปลัดกระทรวงศึกษาธิการเป็นหัวหน้าคณะผู้แทนฝ่ายไทย และนาย Antoninho Pires อธิบดีกรมการนโยบาย แผนงาน และความเป็นหุ้นส่วน เป็นหัวหน้าคณะผู้แทนฝ่ายติมอร์-เลสเต ซึ่งทั้งสองฝ่ายเห็นชอบที่จะจัดทำบันทึกความเข้าใจ (MOU) เพื่อเป็นกรอบในการดำเนินความร่วมมือระหว่างกัน โดยมีสาระสำคัญเกี่ยวกับการแลกเปลี่ยนครู อาจารย์ และผู้บริหารทุกระดับ การส่งเสริมความร่วมมือในลักษณะโรงเรียนพี่โรงเรียนน้อง การทำวิจัยร่วม และกิจกรรมนักเรียน การรับรองวุฒิการศึกษา การพัฒนาครูและผู้บริหาร ทุนการศึกษา การฝึกงานในระดับอาชีวศึกษาและเทคนิคศึกษา ทั้งนี้จะมีกลไกการดำเนินงานผ่านคณะทำงานร่วม (Joint Working Group) ซึ่งผลัดกันเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมทุกระยะ 2 ปี

5. กระทรวงศึกษาธิการได้จัดส่งคณะผู้แทน จำนวน 12 คน ประกอบด้วยสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ และสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เดินทางไปเจรจาหารือและสำรวจข้อมูลสภาพการจัดการศึกษาของติมอร์-เลสเต ระหว่างวันที่ 28 กันยายน – 2 ตุลาคม พ.ศ. 2559

6. กรมความร่วมมือระหว่างประเทศ กระทรวงการต่างประเทศอยู่ในระหว่างการจัดทำแผนความร่วมมือ 3 ปี ด้านการศึกษาไทย – ติมอร์

7. รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการไทย (พลเอก สุรเชษฐ์ ชัยวงศ์) ได้นำคณะผู้แทนเดินทางไปเยือนสาธารณรัฐประชาธิปไตยติมอร์-เลสเต ระหว่างวันที่ 26-29 เมษายน พ.ศ. 2562 และได้เข้าพบหารือกับรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เยาวชน และกีฬาของติมอร์-เลสเต (นาย Joao Zacarias Freitas) ซึ่งฝ่ายติมอร์-เลสเต ได้กล่าวแสดงความชื่นชมระบบการศึกษาของไทยที่มีการพัฒนามาอย่างยาวนาน และได้ให้ความร่วมมือช่วยเหลือในการพัฒนาการศึกษาของประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ รวมทั้งติมอร์-เลสเต อย่างต่อเนื่อง พร้อมกันนี้ได้แจ้งให้ทราบว่ารัฐบาลติมอร์-เลสเต มีนโยบายที่จะเน้นการพัฒนาการศึกษาอยู่ 3 เรื่อง ได้แก่ การอาชีวศึกษา การปรับหลักสูตรเพื่อการพัฒนาทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 และการพัฒนาครู ซึ่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (พลเอก สุรเชษฐ์ ชัยวงศ์) ได้ตอบรับว่าไทยยินดีที่จะให้การสนับสนุนการพัฒนาการศึกษาของติมอร์-เลสเต ในทั้ง 3 ประเด็นดังกล่าว โดยเฉพาะเรื่องการศึกษาที่ประสบความสำเร็จในการขับเคลื่อนงานร่วมกันของภาครัฐและเอกชน เพื่อจัดการอาชีวศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน เช่น ศูนย์ประสานงานการผลิตและการพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษา ซึ่งดำเนินการรวบรวมความต้องการของตลาดแรงงาน แล้วนำมาวางแผนการจัดการอาชีวศึกษาให้ตรงตามความต้องการคณะกรรมการร่วมภาครัฐและเอกชน (กรอ.อศ.) และการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ซึ่งภาครัฐและเอกชนร่วมกันพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนอาชีวศึกษาและรูปแบบการฝึกปฏิบัติงานในสถานประกอบการ เพื่อให้นักเรียนนักศึกษาได้เรียนรู้การฝึกปฏิบัติงานในสถานการณ์จริง

8. รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการฯ ติมอร์-เลสเต (นายJoão Zacarias Freitas Soares) และคณะเดินทางมาเยือนไทยเพื่อร่วมงานชุมนุมลูกเสือบ้าเพ็ญประโยชน์เฉลิมพระเกียรติ เนื่องในโอกาสมหามงคลพระราชพิธีบรมราชาภิเษก “ลูกเสือบ้าอาสาทำความดี รวมใจภักดี เทิดไถ้องค์ราชัน” ครั้งที่ 3 ซึ่งจัดโดยกระทรวงศึกษาธิการ ระหว่างวันที่ 5 – 9 มิถุนายน พ.ศ. 2562 ณ ค่ายลูกเสือบ้าชิวราวุธ จังหวัดชลบุรี โดยมีผู้แทนลูกเสือบ้าของติมอร์-เลสเต เข้าร่วมกิจกรรมดังกล่าว และได้เยี่ยมชมวิทยาลัยอาชีวศึกษาในจังหวัดชลบุรีและระยอง

9. ในปี 2562 มีนักศึกษาติมอร์-เลสเต เข้ามาศึกษาในระดับอุดมศึกษาในไทยประมาณ 100 คน ภายใต้ Human Capital Fund ซึ่งเป็นงบประมาณของรัฐบาลติมอร์ฯ ในการส่งเสริมการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

10. การจัดทำบันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือด้านการศึกษาไทย – ติมอร์-เลสเต ปัจจุบันอยู่ระหว่างการพิจารณาของฝ่ายติมอร์-เลสเต

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เยาวชน และกีฬา สาธารณรัฐประชาธิปไตยติมอร์-เลสเต

Dr Armindo Maia

นอกจากนี้ ยังเคยดำรงตำแหน่ง

- รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เยาวชน และกีฬา ต่ออีกวาระหนึ่ง ตั้งแต่วันที่ 24 เดือนมิถุนายน พ.ศ. 2563 หลังจากการเปลี่ยนแปลงรัฐบาลผสมและการยอมรับของ Fretilin ในรัฐบาลตามรัฐธรรมนูญ VIII
- รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ วัฒนธรรมและเยาวชน โดยมีความรับผิดชอบเพิ่มเติมสำหรับกีฬาในรัฐบาลตามรัฐธรรมนูญของติมอร์ตะวันออก ตั้งแต่วันที่ 20 พฤษภาคม พ.ศ. 2545 เนื่องจากการเปลี่ยนผ่านรัฐบาลทำให้มีการเพิ่มความรับผิดชอบด้านกีฬามาเป็นส่วนหนึ่งของกระทรวงศึกษาธิการ
- รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ วัฒนธรรมและเยาวชน ในรัฐบาลเปลี่ยนผ่าน UNTAET ครั้งที่ 2 ของติมอร์ตะวันออก ตั้งแต่วันที่ 30 กันยายน พ.ศ. 2544
- อธิการบดีคนแรกของมหาวิทยาลัยแห่งชาติติมอร์ตะวันออก (UNTL) เดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2543

อ้างอิง

https://www.seameo.org/Main_about/102

<http://timor-leste.gov.tl/?cat=39&bl=11688&lang=en#prog1.2.5>

https://www.nia.go.th/media/almanac/2022/01/%E0%B8%95%E0%B8%A1%E0%B8%AD%E0%B8%A3-%E0%B9%80%E0%B8%A5%E0%B8%AA%E0%B9%80%E0%B8%95_2565.pdf

สืบค้นวันที่ 14 ธันวาคม 2565